

ברכה

שלום ונותן שלום בין איש לרעהו ובין
אשה לבעלה נאמר כל בית ישראל
זכרים ונקבות^א.

לויטן ערשטן פירוש קומט אויס, אַז
די הדגשה פון „ויבכו בני ישראל“ (בלויז
אנשים) — ניט „כל בית ישראל“ ווי ביי
אהרן'ען — ברענגט אַרױס מעלתו
המיוחדת של משה, אַז לא הניח גדול
כמותו וואָס (זײַן בכי) זאָל גורם זײַן צו
„ויבכו ג' כל בית ישראל“;

משאײַכ לויטן צווייטן פירוש, איז
אדרבה, די זעלבע הדגשה („ויבכו בני
ישראל את משה“ — האנשים ולא
הנשים) ברענגט אַרױס אַז ביי משה איז
דער ענין פון הבאת שלום ניט געווען
בתכלית השלימות ווי ביי אהרן.

איז תמוה: ס'איז מובן, אַז דאָרט וואו
עס רעדט זיך וועגן מיתת משה, איז
מתאים צו דערציילן זיינע מעלות^ב; און
ווי מען זעט טאָקע דאָ אין די פסוקים
גופא^ג: „ומשה ג' לא כהתה עינו ג'
ולא קם נביא ג' לכל האותות ג' ולכל

שלום בין איש לרעהו“ — דלכאורה, אם החידוש
באהרן הוא רק בזה שגם הנשים בכו, למאי נפקי
נתינת השלום בין איש לרעהו? ומוכח מזה, שגם
בנוגע להאנשים הי' חידוש באהרן לגבי משה (גם
לפי זה).

ומה שלא פירש רש"י גם פרט זה, הוא מפני שזה
מובן מעצמו מדלא נאמר „כל בני ישראל“ (כמו גבי
אהרן). ורש"י מפרש רק החידוש, דבני ישראל
שבפסוק זה פירושו „זכרים“.

(9) ל' רש"י פרשתנו עה"פ. ועד"ז בפרשי חוקת
שם (וראה הערה 13).

(10) עפ"י תומתק הדגשת רש"י (פינחס כו, יג)
דמה ש"בכ"מ שכבת מיתחת כתב סרחונס^ד, הוא רק
כדי „להודיע שלא היתה בהם אלא זו בלבד“ — כי
לולא זה, אין זה המקום להזכיר סרחונם.

(11) פרשתנו שם, ז. שם. י ואילך.

א. בנוגע דעם חילוק צווישן דער
„בכ"י פון אידן אויף משה רבינו און
דער בכ"י אויף אהרן הכהן לאחר
הסתלקותם — ביי אהרן שטייט „ויבכו
ג' כל בית ישראל“, און ביי משה'ן
שטייט „ויבכו בני ישראל“ — זיינען
פאַראַן צוויי פירושים:

(א) בשעת' אהרן איז נסתלק געוואָרן,
איז „מפני בכיית משה (אויף אהרן'ען)
בכו כולם לכבודו ויראתו“, משאײַכ נאָך
מיתת משה וואָס „לאי הי' גדול כמשה
שכבה לא בכו אלא האנשים“.

(ב) באַ משה'ן האָבן בלויז די „זכרים“
געוויינט, משאײַכ ביי אהרן „שהי' רודף

(1) חוקת כ, כט.

(2) פרשתנו לד, ה.

(3) ראה אדר"נ פי"ב, ד. מפרשים שנשמנו בהערה

7, א.

(4) דיעה ה' באדר"נ שם. ראב"ע, פנחנ רזא

וחזקוני פרשתנו עה"פ. וראה אהר"ח עה"פ.

(5) ל' הפנחנ רזא.

(6) כ"כ בפנחנ רזא. והיינו שגם לפירוש זה מ"ש

גבי משה „ויבכו בני ישראל הכוונה בזה — (רק)

זכרים. וצ"ע לכאורה, מהו החילוק בענין זה בין

אנשים לנשים (משאײַכ לפירוש ה' שבפנים).

ובאדר"נ, ראב"ע וחזקוני הנ"ל, לא פירשו הכוונה

בויבכו בני ישראל דפרשתנו, רק כתבו הטעם על

זה שגבי אהרן נאמר „כל בית ישראל“.

ואולי מטעם זה לא הביא רש"י פירוש זה (רק

פירוש השני שבפנים) — כי פירוש זה אינו מתרץ

השינוי ד"בית" (גם) נשים וגבני' (זכרים). וראה

הערה 8.

(7) פדר"א פי"ז (וראה דיעה הא' באדר"נ שם).

כלה רבתי פי"ג. נחזומא באבער הוספות לפ' חקת ב.

רש"י פרשתנו עה"פ (וראה גם תיב"ע ופרשי חוקת

שם).

(8) ולכאורה, גם בזה — לא כל הזכרים כבאהרן,

שנאמר בו „כל בית ישראל“ (ולהעיר מוח"צ ספג, א:

גוברין וגשין וטף). ועפ"י מובן הטעם שרש"י מכיבא

(כפרשתנו, וכן בפ' חוקת) גם זה שאהרן הי' נותן

אהרן לגבי משה (אין דעם ענין פון הבאת שלום).

איז תמוה אז דא, ביים ענין פון הסתלקות משה, זאל מען גאר ארויס-ברענגען און מאריך זיין אין היפן מעלתו של משה (לגבי אהרן).

און מען קען ניט פארענטפערן אז אדרבה: מצד דעם יתרון וגודל המעלה פון משה רבינו בכלל, דארף תורה בא-ווארענען, אז בנוגע דעם ענין (אהבת ישראל והבאת שלום) דארף מען זיך ניט באגנוגענען מיט א הנהגה ווי ס'איז געווען בא משה'ן, נאר מען דארף זיך לערנען פון הנהגת אהרן —

ווייל, לכאורה, איז ניט דא דער ארט אויף דעם.

איז דערפון מובן, אז בשעת מען לערנט דעם ענין פון הסתלקות משה, איז דערביי נוגע צו וויסן דעם חילוק צווישן משה און אהרן, כולל מעלת אהרן לגבי משה:

און דערפאר איז דער פסוק דא מדגיש, ויבכו בני ישראל את משה, און רש"י איז מבאר (מגלה), אז דערמיט וויל דער פסוק אנדייטן אויף מעלתו של אהרן (לגבי משה), אז ביי אים איז געווען, רודף שלום ונותן שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה.

ג. וועט מען דאס פארשטיין בהקדים הטעם וואס ביי משה'ן געפינט מען ניט במחז'ל וועגן זיין הנהגה אין הבאת שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה ווי מ'געפינט ביי אהרן:

ס'איז מובן ופשוט אז דאס איז ניט דערפאר וואס ביי משה'ן האט ח'ז גע-פעלט אין אהבת ישראל, ואדרבה: משה רבינו אוהב ישראל הי"י, ער איז געווען

היד החזקה גו' — טא ווי פאסט דא די הדגשה, אז ביי משה'ן איז ניט געווען די שליוות המעלה פון הבאת שלום ווי ביי אהרן?

ב. די תמי' ווערט נאך גרעסער בשים לב צום סדר הלשון אין פירוש רש"י:

רש"י זאגט, "בני ישראל — הזכרים, אבל באהרן מתוך שה' רודף שלום ונותן שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה נאמר כל בית ישראל זכרים ונקבות".

ולכאורה: אויב רש"י איז בלויז אויסן צו פארענטפערן פארוואס — ביי אהרן שטייט, "כל בית ישראל", און ביי משה'ן — "בני ישראל", האט רש"י דערמיט געדארפט אנהויבן דעם ענין¹²: "בני ישראל, הזכרים) ובאהרן נאמר כל בית ישראל זכרים ונקבות (און דערנאך זאגן דעם טעם) לפי שה' רודף שלום כו'".

פון דעם וואס רש"י הויבט אן מיטן ענין פון הבאת שלום של אהרן — און דערצו נאך מיט אן אריכות (ובפרט אז רש"י האט דאס שוין געזאגט פריער¹³ ביי הסתלקות אהרן) — איז משמע, אז רש"י איז אויסן (ניט נאר צו מבאר זיין דעם טעם והכרח אז "ויבכו בני ישראל" (פון אונזער פסוק) מיינט "הזכרים", נאר אויך) צו ארויסברענגען די מעלה פון

(12) ועי' סגנון המפרשים שבהערה 4.

(13) כפי' חוקת שם. — אלא ששם הוא בשינוי לשון: (א) "ומטיל אהבה" (במקום, ונותן שלום); (ב) "בעלי מריבה" (במקום, איש לרעהו); (ג) "איש לאשתו" (במקום, אשה לבעלה); ואכ"מ.

(*) אלא שבנוגע לשינוי זה יש לומר, דבפרשתנו מקדים רש"י אשה, כי כאן מבאר רש"י החידוש באהרן לגבי משה שגם הנשים בכו (ולא רק הזכרים); משא"כ בחוקת שם, שמבאר רק למה בכו כל בית ישראל.

(14) מנחות סה, א. נ"ל בארוכה בלקיש ח"ט ע' 2 ואילך. וראה גריא חוקת שם.

ביי משה רבינו אָבער, וויבאלד אַז
מדתו איז מדת האמת²⁰, דעריבער, האָט
ביי אים ניט געקענט זיין דער אופן פון
הבאת שלום.²¹

און אַע"פּ אַז דער ענין פון „מותר כּו'
לשנות בדבר השלום" איז, כּנ"ל, אַ
הוראה פון תורה, וואָס זי איז תורת אמת
[און ווי ס'ווערט אַרומגערעדט
במק"א²² בדיוק לשון חז"ל „מותר . .
לשנות" — אַז דאָס איז בלויז אַן ענין
פון „שינוי", אָבער ניט קיין שקר חזי'
(היפּך תורת אמת)].

איז אָבער אַזאָ אופן הנהגה פאַרט
פאַרבונדן מיט אַ „העלם" אויף מדת
האמת, און דערפאַר איז דאָס ניט מתאים
צו דער שליחות פון דעם וואָס מדתו
(ומדרגתו) המיוחדת איז מדת האמת.²³
דער אופן הנהגה איז שייך צו אהרן,
וואָס מדתו איז מדת החסד.²⁴

דער רועה נאָמן פון אַלע און יעדער
אידן וואָס האָט זיי באַזאָרגט מיט זייערע
צרכים:

סיי צרכיהם הרוחניים — ער האָט
(אַליין) געלערנט תורה מיט „כל
העם"¹⁵, און ניט נאָר די הלכות התורה
(וועלכע אידן מוזן וויסן, לידע את
המעשה אשר יעשון ואלה אשר לא
תיעשנה), נאָר אויך פּלפּולא דאורייתא
וואָס „לא ניתנה . . אלא למשה ולזרעו",
איז „נהג בה טובת עין ונתנה
לישראל"¹⁶;

און סיי כל צרכיהם הגשמיים,
אַנהויבנדיק פון דעם מן וואָס איז בזכות
משה, און ביז אַז אויך די (אַנדערע)
צרכים וואָס זיינען געווען בזכות אהרן
ומרים, איז נאָך זייער פטירה (ווען
נסתלק הבאר און נסתלקו ענני הכבוד)
— חזרו בזכות משה¹⁷,

נאָר דער פשט דערפון איז, אַז מצד
ענינו ושליחותו של משה האָט זיך ביי
אים געפאַדערט אַז אַנדער אופן הנהגה
אין אהבת ישראל (והבאת שלום) ווי
הנהגת אהרן.

ד. די הסברה בזה:

וועגן דעם אופן הבאת שלום פון
אהרן, דערציילן חז"ל¹⁸, אַז כדי לעשות
שלום בין איש לרעהו כּו' האָט ער
„משנה" געווען פון דעם אמת, וואָס
דאָס איז, כּמובן, אַ דבר המותר (ורצוי)
על פי תורה, כּמאמר חז"ל¹⁹ „מותר לו
לאדם לשנות בדבר השלום";

(20) שמריי פ"ה, י. וראה סנהדרין ק"א, א.
ובכ"מ.

(21) ראה בכ"ז בנין יהושע לאדרי"ג שם. וראה גם
תנחומא חקת הנגל. משכיל לדוד פרשתנו ע"פ.
ועוד.

(22) שיחות כ"ף מנ"א ושי"פ עקב תשמ"א. וראה
חסידי עולם (מרגליות) ל"ס חסידים ס"י תתרס"א.
ולהעיר משריע אדה"צ או"ח סקני"ז ס"ב. וראה הערה
24.

(23) להעיר ממשנית (לקו"ש חז"ו ע' 113 ואילך.
וראה ס' הערכים חב"ד ע' אהרן ע' מט ואילך, שם ע'
אהרן — ביחס למשה ע' קטג ואילך. ושי"ג) בטעם
שמשה לא חילק בין קדשי שעה לקדשי דורות (רשי'
שמיני י, יט).

(24) שמריי שם. ובכ"מ. וראה בנין יהושע שם,
שמביא דברי המדרש (כ"ר פ"ה, ה) ד, חסד אמר
יברא' אף שהעולם, כּבולו שקרים. ולהעיר ממשנית
(לקו"ש חט"ז ע' 43 ואילך) דייל בפירוש מחזיל זה,
דמה ש, חסד אמר יברא' הוא מצד. אמיתת המצא
שלמעלה ממדת האמת. ע"ש.

— בכללות החילוק בין מדתו של משה (אמת)
ומדתו של אהרן (חסד ושולם) ראה בפרטיות ס'
הערכים חב"ד ע' אהרן סקני"ז. ושי"ג.

(15) עירובין נד, א. פרשיי ס"פ תשא.

(16) נדרים לח, א.

(17) תענית ט, א.

(18) אדרי"ג שם, ג. כלה רבתי שם. דרך ארץ זוטא

פרק השלום. וראה מאמרי אדה"צ הקצרים ע' תיד.

(19) יבמות ס"ה, ב. וראה אנציקלופדיא לתלמודית

ע' הבאת שלום ס"ג, ושי"ג.

בשעת אָבער עס איז געקומען דער זמן פון „ויעל משה גוי אל הר נבו“²⁶ — ער האט שוין משלים געווען זיין שליחות דא למטה, און האט געהאלטן ביי עולה זיין למעלה — דעמאלט איז ביי אים געווען דער זמן צו דערהערן די מעלה אין הנהגת אהרן, וואס ברענגט שלום צו יעדן אידן.

— ע"ד דעם ביאור אין דעם מאמר הידוע²⁷ פון ר' יוחנן בן זכאי סמוך למיתתו: איני יודע באיזו (דרך) מוליכים אותו. איז ידועה די קשיא: ווי קומט עס, אז ריב"ז, וואס ער איז געווען פון די גדולי התנאים — און ווי חז"ל זיינען בכמה מקומות²⁸ מפליג אין דער גדלות פון ריב"ז, און ער איז דאך געוויס געווען נזהר בתכלית אין סור מרע ועשה טוב — זאל ביי אים זיין א ספק צי ער גייט אין גן עדן אדער אין גיהנם? שטייט דערויף די הסברה²⁹: כאטש ער איז געווען זיכער, אז בנוגע זיינע כחות הגלויים איז זיין עבודה געווען בתכלית השלימות, איז ער אָבער געווען מסופק צי ער האט אויך אויפגעטאן וואס ער דארף אויפטאן בנוגע זיין עצם הנפש (שלמעלה מגילוי).

עס בלייבט אָבער ניט מובן: אויב ביי אים איז געווען א ספק וועגן דעם מצב פון עצם נפשו — צי עס געפינט זיך אין א מצב פון קדושה אדער ח"ו להיפך —

(26) פרשתנו לך, א.

(27) ברכות כה, ב.

(28) ראה לדוגמא: סוכה כה, א. ר"ה לא, סע"ב.

ספרי ס"פ ברכה.

(29) לקרית ויקרא בהוספות נ, סע"ד. מאמרי אדהי הקצרים ע' שט — נעתק (עם הגהות) באהיית ר"פ פנחס ורד"ה אך בגורל תרכ"י. רד"ה אשרנו תפריח ותצרי (בסד"מ קונטרסים ח"ב), וראה לקרית מסע' צ, ב. סה"מ תקס"ח ע' שסג. ד"ה על תצר לאדהאמ"צ (מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' עט) (וש"נ). ועוד.

— ווען משה לערנט תורה מיט אידן, גיט ער זיי אָבער אלע ענינים פון תורה, אויך די הוראה פון „מותר . . לשנות בדבר השלום“; אָבער ווען עס קומט צו זיין אייגענע הנהגה, וואס איז פאָר-בונדן מיט זיין מדרגה ו (במילא —) שליחות בעלמא דין³⁰, איז ביי אים ניט שייך אַט דער אופן —

ואולי יש להוסיף עוד ענין: ניט שייך אראפצולאָזן זיך אויך צו אַזעלכע וואס זיינען אין א מצב ירוד, ביז אַז דער איינ-ציקער וועג צו מאַכן שלום ביניהם איז דורך משנה זיין מן האמת.

ה. וויבאלד אַז ביידע אופני הנהגה זיינען ע"פ תורה — איז מובן, אַז יש בזה מה שאין בזה:

די מעלה פון הנהגת משה איז, וואס אין דעם איז ניטא קיין שום נטי' פון מדת האמת; לאידך גיסא, איז דא א מעלה אין הנהגת אהרן, וואס דוקא דורך איר דערגרייכט מען ביז צום „תחתון“ ביותר (פאָר וועמען מען מוז „משנה“ זיין).

און דערמיט ווערט אויך מוסבר דער טעם וואס דוקא ביי פטירת משה איז מודגש מעלתו של אהרן:

במשך ימי חייו של משה, ווען ער איז געווען פאָרנומען מיט דורכפירן זיין שליחות בעלמא דין, איז ער געווען כל כולו עסוק אין זיין אופן העבודה, און זיין שליחות בעולם איז צו „טאן“ אַלעס באופן מדת האמת;

(25) להעיר ממשנית (לקרש ח"ו ע' 38 ואילך) בטעם שמשנה טען „למה הרעותה גר" (שמות ה, כב) — כי שליחותו של משה (לגאול את ישראל) קשורה עם בחינתו — חכמה דקדושה, שמצד זה ה"י צריך משה להבין הדבר בשכלו (אף שעייז חסר לכאורה בהביטול שלמעלה מט"ד). ע"ש.

ער האלט ביי עליית נשמתו למעלה:
בכל מקום ומקום איז ענינו של משה —
מדת האמת: פארוואס זאגט מען, אז
בעת הסתלקותו ווערט ביי אים נרגש
דער אמת פון דער מעלה פון עבודת
אהרן?

ו״ל דעם ביאור בזה (ע״ד החסידות):
דער ענין פון הסתלקות משה מ״נט
ניט (נאָר) הסתלקות במובן גשמי — אז
נשמתו איז נסתלק געוואָרן פון זיין גוף
— נאָר ס׳איז (אויך ובעיקר) אַ הסתלקות
ועל״י רוחנית, אז זיין נשמה האָט עולה
געווען צו אַ סך³¹ אַ העכערע מדרגה,
ווי די צו וועלכער ער האָט דערגרייכט
במשך חייו בעלמא דין³².

וכידוע דער טייטש (ביאור)³³ אין
פסוק³⁴, ״ועל משה גר׳ אל הר נבו׳ —
גר׳ בו׳״ במשך חיים חיותו בעלמא דין
האָט משה דערגרייכט די מ״ט שערי
בינה — ביום פטירתו האָט ער זוכה
ועולה געווען צום שער הנון (גר׳ בו).

ו״ל אז דאָס איז אויך דער ביאור
פֿנימי אין דעם ענין פון „ועל משה גר׳״:

משה איז ענינו — המשכה מלמעלה
למטה (שושבינא דמלכא³⁵); וואָס דער-
פֿאַר האָט ער אַראָפּגעבראַכט תורה

פארוואָס האָט ער זיך אויף דעם מצטער
געווען ערשט סמוך למיתתו, און ניט
פריער, במשך פון זיין גאַנצן לעבן?
איז איינער פון די ביאורים בזה³⁶:

במשך כל ימי חייו איז ריכ״ז געווען
אינגאַנצן פאַרנומען און אַריינגעטאָן אין
זיין שליחות בעלמא דין — לימוד
התורה לעצמו און מיט אנדערע וכו׳ וכו׳
— און האָט ניט געהאַט קיין צייט צו
אַפּשטעלן זיך און טראַכטן וועגן זיינע
„מדריגות״, וואו האָלט ער מיט עצם
נפשו;

דוקא סמוך לפטירתו, ווען ער האָט
געהאַלטן ביי פאַרענדיקן זיין שליחות
בעלמא דין, האָט ער געקענט זיך
מתבונן זיין וואָס עס טוט זיך מיט עצם
נפשו.

ועד״ז בעניננו: דוקא סמוך לפטירתו,
ווען משה האָט שוין פאַרענדיקט
שליחותו בעלמא דין, איז דאָן ביי אים
געווען דער זמן צו אַריינטראַכטן זיך
אין די חילוקי מדריגות צווישן זיין
עבודה און עבודת אהרן, און האָט דע-
מאָלט דערהערט מעלת אהרן.

און דעריבער איז אויך אזוי פאַרשריבן
אין תורת משה, דוקא אין די פסוקים
וועגן מיתת משה ווערט אַרויס-
געבראַכט די מעלה פון עבודת אהרן
לגבי עבודת משה.

ו. דער ביאור איז אַבער נ״ט אינ-
גאַנצן מספיק:

וויבאַלד אז מדתו של משה איז מדת
האמת, איז דאָך אין דעם קיין נפֿק״מ,
לכאורה, צי דאָס איז בעת ער געפֿינט
זיך למטה (און איז זיך עוסק בשליחותו
בעלמא דין), אָדער אין דער צייט ווען

(31) אף שכל ימי חייו ה' באופן דהציווי דמעלין
בקודש.

(32) ראה גם ש״ך עה״ת פרשתנו עה״פ. וראה
אוה״ת ואתחנן ע' עה. ועוד.

(33) ס' הליקוטים להאריזל ואתחנן (ג, כו) —
הובא בשליה חלק תושב״כ פ' ואתחנן (שסט, א) בשם
הרח״י. ש״ך עה״ת עה״פ (בשם מצאתי כתוב). וראה
בארוכה לקרית במדבר יב, א ואילך (בשם המגיד).
ועוד.

(34) ראה ס' הערכים חביד ח״ב ע' אהרן סעיף ד,
וש״נ.

(*) אבל שם, שמלכתחילה ניתן לו שער הנון
אלא שע״י חטא העגל נ״טל ממנו.

(30) ראה עד״ז קיצורים והערות לתנאי ע' מרז.
וראה בארוכה בזה לקו״ש חט״ז ע' 272.

ביי אים איז אויך⁴⁰ געווען די „העלאה מלמטה למעלה“ — איז דערמיט פאַר-
בונדן וואָס צו אים איז גיטן געוואָרן
דער שער הנורא, שלמעלה מהגבולה.

ועפֿז וועט מען אויך פאַרשטיין
בנוגע דעם ענין פון אהבת ישראל און
הבאת שלום:

וויבאַלד אַז ביום פטירתו איז ביי
משה'ן געווען די עבודה פון „ויעל גו“
— מדריגת אהרן — האָט ער דעריבער
דעמאַלט דערהערט די מעלה פון הבאת
שלום של אהרן (וואָס האָט דערגרייכט
אַלע אידן, כנ"ל).

ז. וי"ל אַז פון דעם אַלעם זעט מען
נאָך אַז ענין בגדל האהבת ישראל פון
משה רבינו:

אין די פסוקים וואָס רעדן וועגן זיין
הסתלקות, איז אומר מפי עצמו
(וברוה"ק)⁴¹ ומדגיש מעלתו של אהרן,
כדי אַז אידן זאלן דערפון אַפּלערנען
אויף ווי ברייט און טיף עס מוז זיין דער
ענין פון אהבת ישראל,

אַז ניט קוקנדיק אויפן גודל העילוי
פון זיין אהבת ישראל, וואָס זיכער האָט
ער עולה געווען (מעלין בקודש) במשך
ימי חייו מדרגא לדרגא אין זיין אהבת
ישראל (פונקט ווי ער האָט מעלה
געווען בקודש בכל עניני קודש) —

אעפֿ"כ איז דאָס ניט מספיק, און מען
מוז זיך פירן ווי אהרן — „רודף שלום
ונותן שלום בין איש לרעהו ובין אשה
לבעלה“.

(משיחות ליל שבת חוה"מ סוכות)
יו"ם שמחת תשנ"ב)

(40) נוסף על ענין ההמשכה מלמעלה למטה
שהי גם לאחר הסתלקותו, דאף כאן עומד ומשמש
במרום — סוטה יג, סע"ב.

(41) תורה משה מעצמו — מגילה לא, ב.

למטה — משה קיבל תורה מסיני ומסרה
כו³⁵;

משא"כ אהרן איז „שושבינא דמט-
רוניא³⁴“ — ער איז מדליק (ומעלה) די
נרות המנורה — „בהעלותך את הנרות“,
„עד שתהא שלהבת עולה מאלי“³⁶, וואָס
ברוחניות מיינט עס³⁷, אַז ער הויכט אויף
נשמות ישראל (נר ה' נשמת אדם) אַז זיי
זאלן שטיין אין אַז עלי' לשרשם ומקורם.

און ביום פטירתו איז משה נתעלה
געוואָרן העכער פון זיין מדריגה, דורך
דעם וואָס ביי אים האָט זיך אויפגעטאָן
אויך די מעלה פון (אהרן) — „ויעל גו“
— העלאה מלמטה למעלה³⁸.

[און דאָס איז פאַרבונדן מיט דעם
וואָס ער האָט דאָן זוכה געווען צום
שער הנורא:]

במשך ימי חייו, ווען עבודת משה איז
געווען מוגדר לויט מדתו ומדריגתו של
משה, האָבן ביי אים מאיר געווען אַלע
(אכער בלויז) מ"ט שערי בינה, וואָס
מספר מ"ט ווייזט אויף דער הגבולה פון
וועלט (ז' פעמים ז' — שבעת ימי
הבנין)³⁹;

בשעת אַבער ביי אים האָט זיך אויפֿ-
געטאָן דער ענין פון „ויעל גו“, עלי'
ויציאה פון זיינע גדרים — אַז זיין
עבודה איז ניט באַגרענעצט אפילו ניט
מטבעו בקדושה (מדת האמת), בלויז אין
קו פון „המשכה מלמעלה למטה“, נאָר

(35) אבות בתחלתה.

(36) ל' רש"י ר"פ בהעלותך.

(37) לקו"ת ר"פ בהעלותך. וראה ג"כ בפרטיות ס'

הערכים שם סעיף ד"ו, ושי"ן.

(38) משא"כ עליית משה להר סיני שאין ענינה
„העלאה“, כ"א אדרבה — (בשביל) הורדת התורה
למטה.

(39) ראה לקו"ת במדבר שם.

הוספות

•

(א) שיחות ה'תשל"ט – ה'תשמ"א

(ב) שיחות ומכתבים

(ג) מכתבים כלליים לר"ה

ה'תשמ"ב – ה'תשמ"ה

הוספות

•

שיחות תשל"ט-תשמ"א